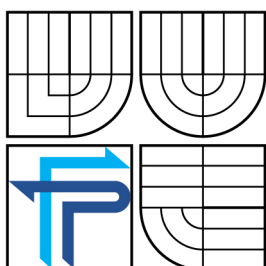

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV FINANCÍ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUT OF FINANCES

ANALÝZA DOPADŮ TZV. DAŇOVÉ REFORMY Z POHLEDU DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

ANALYSIS OF THE IMPACT OF SO CALLED TAX REFORM IN THE REGARD OF
PERSONAL INCOME TAX

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

LUCIE ŠTĚPÁNKOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

JUDr. Ing. JAN KOPŘIVA

BRNO 2008

Anotace

Bakalářská práce analyzuje dopady tzv. daňové reformy z pohledu daně z příjmů fyzických osob. Práce je zaměřena především na aplikaci daňové reformy na příjmy ze závislé činnosti a na příjmy z podnikání. Obsahuje též návody, postupy a potřebné informace k optimalizaci příjmů fyzických osob.

Annotation

Present bachelor's thesis analyzes the impacts so called tax reform in the regard of personal income tax. It primarily focuses on application of tax reform on income of an employee and on enterprise revenue. It also includes directions, procedures and necessary information for optimization of income of natural person.

Klíčová slova:

daň, reforma, příjmy, optimalizace, podnikatel, zaměstnanec, zdanění.

Key words:

tax, reform, revenue, optimization, entrepreneur, employee, tax burden.

Bibliografická citace práce

ŠTĚPÁNKOVÁ, L. *Analýza dopadů tzv. daňové reformy z pohledu daně z příjmů fyzických osob*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2008. 70 s. Vedoucí bakalářské práce JUDr. Ing. Jan Kopřiva.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 20. dubna 2008

Podpis

Poděkování

Chtěla bych poděkovat panu JUDr. Ing. Janu Kopřivovi za vedení při vypracování této bakalářské práce. Dále děkuji panu Ing. Vladimíru Beranovi za ochotu a pomoc při konzultacích týkajících se bakalářské práce a paní Mgr. Petře Zmrzlé za pomoc při překladech do anglického jazyka.

Obsah

Obsah	8
Úvod.....	11
1 Daňová teorie.....	12
1.1 Daň.....	12
1.1.1 Daňové principy.....	12
1.2 Ostatní odvody daňového charakteru	12
2 Vymezení základních pojmů	14
2.1 Poplatník daně z příjmů fyzických osob.....	14
2.2 Předmět daně z příjmů fyzických osob.....	14
2.3 Osvobození od daně.....	15
2.4 Základ daně.....	16
2.4.1 Daňová ztráta	16
2.5 Zdaňovací období	16
3 Placení daně z příjmů.....	18
3.1 Placení daně	18
3.1.1 Minimální výše daně.....	18
3.2 Daňové přiznání	18
3.2.1 Řádné daňové přiznání.....	18
3.2.2 Dodatečné daňové přiznání.....	19
3.3 Záznamní povinnost.....	20
3.3.1 Daňová evidence.....	20
3.4 Sankce.....	20
4 Formy podnikání pro stanovení příjmů z podnikání.....	22
4.1 Živnost	22
5 Metodiky k výpočtu daňové povinnosti.....	23
5.1 Postup při placení záloh.....	23
5.2 Metodika pro stanovení základu daně	24
5.2.1 Výpočet základu daně.....	24
5.2.2 Základ daně a vrácení příjmu.....	25
5.3 Algoritmus výpočtu daně.....	26
5.3.1 Nezdánitelné části základu daně	27

5.3.2	Odčitatelné položky od základu daně	28
5.3.3	Slevy na dani.....	28
5.3.4	Daňové zvýhodnění	29
6	Daňová reforma	30
6.1	Důvody vzniku nové daňové reformy	30
6.2	Zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů	30
6.2.1	Vyvolané změny	31
6.2.2	Umožněné změny	32
6.2.3	Další důležité změny.....	32
7	Aplikace daňové reformy na příjmy fyzických osob – zaměstnanců.....	34
7.1	Zaměstnanec a zaměstnavatel.....	34
7.2	Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky	34
7.2.1	Jak nově vypočítat mzdu.....	35
7.3	Variantní postupy při zdaňování příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků	36
7.3.1	Poplatník podepsal prohlášení k dani	36
7.3.2	Poplatník nepodepsal prohlášení k dani.....	37
7.4	Výpočty podle prohlášení k dani včetně aplikace daňové reformy	37
7.4.1	Poplatník podepsal prohlášení k dani	38
7.4.2	Poplatník nepodepsal prohlášení k dani.....	38
7.5	Příjmy ze zdrojů v zahraničí	39
7.6	Zdroj příjmů nerezidentů	39
7.7	Výhody daňové reformy	40
7.7.1	Strop na platbu sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	40
7.7.2	Výhody daňové reformy pro důchodce	40
8	Aplikace daňové reformy na příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti.....	41
8.1	Příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti.....	41
8.1.1	Možnosti rozdělení příjmů.....	41
8.2	Daňový základ živnostníků.....	42
8.2.1	Platba sociálního zabezpečení	42
8.2.2	Výhoda placení nemocenského pojištění.....	43

8.3	Zaměstnanec a zároveň podnikatel	43
9	Zhodnocení daňové reformy	44
9.1	Zhodnocení příjmů zaměstnanců	44
9.1.1	Porovnání dopadů podle podepsání prohlášení k dani.....	44
9.1.2	Porovnání dopadů daňové reformy podle výše příjmů.....	46
9.1.3	Dopady daňové reformy na ekonomicky aktivní důchodce	48
9.1.4	Dopady daňové reformy pro vysoce příjmové skupiny zaměstnanců	48
9.1.5	Zrušení společného základu manželů	49
9.2	Zhodnocení příjmů podnikatelů.....	51
9.2.1	Příklad s vysoce příjmovým živnostníkem.....	51
9.2.2	Příklad s nízkou příjmovou poplatníkem	53
9.2.3	Příjmy autorů	55
9.2.4	Souhrnný příklad.....	55
10	Zhodnocení přínosů daňové reformy	58
10.1	Přínosy daňové reformy pro FO – zaměstnance	58
10.1.1	Zápory daňové reformy	58
10.2	Přínosy daňové reformy pro podnikatele.....	59
10.2.1	Zápory daňové reformy	59
11	Návrhy na zlepšení.....	60
11.1	Návrhy na zlepšení pro zaměstnance.....	60
11.1.1	Konkrétní návrh na zlepšení	60
11.1.2	Návrh na zlepšení pro podnikatele.....	61
11.1.3	Porovnání návrhu s loňským rokem	61
	Závěr	64
	Seznam použité literatury	66
	Seznam tabulek	68
	Seznam příloh	69

Úvod

Trvalou snahou vládní politiky je podpora hospodářského růstu realizovaná prostřednictvím podpory podnikatelského prostředí a podpory přílivu zahraničních investic. K tomu jsou využívány i daňové nástroje, zejména daň z příjmů. Největší podporou podnikání jsou jednoduché daně s minimem výkladových nejasností. A právě zjednodušení právní úpravy je hlavním cílem nového zákona o daních z příjmů, který bude v budoucnu přijat při komplexní realizaci celé daňové soustavy. Zjednodušená a přehledně uspořádaná právní úprava sníží náklady podnikatelů vynaložených na plnění povinností, jež jim zákon o daních z příjmů ukládá.

Do stávající právní úpravy zákona o daních z příjmů byly promítnuty rozsáhlé změny v rámci nového zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů s účinností od 1.1.2008. Těmito úpravami byl učiněn výrazný krok k zatraktivnění této základní normy přímých daní z hlediska daňové konkurence. Česká republika tak především díky úpravám v oblasti snížení sazeb daní z příjmů zlepšila svou konkurenční pozici na „daňovém trhu“.

Cílem mé bakalářské práce je analyzovat tzv. daňovou reformu z pohledu daně z příjmů fyzických osob. Prvním krokem směřujícím ke správnému dosažení stanoveného cíle jsou teoretická východiska práce, věnující se základním pojmům, které jsou v práci používány. Po této části nastupuje aplikace metod zdanění včetně optimalizace daní z příjmů. Obě tyto části jsou spíše teoretické a znázorňují použití zákona o daních z příjmů.

Druhá samostatná část je věnována daňové reformě. Její rozebrání s cílem zjištění změn daňové reformy a jejich následků na příjmy fyzických osob, jež jsou rozděleny podle potřeby na příjmy ze závislé činnosti a na příjmy z podnikání. Následně se budu zabývat jejich aplikací na jednotlivé případy z praxe, podle kterých zjistím, zda je daňová reforma prospěšná nebo nikoli. Na závěr určím jednotlivé okruhy zaměstnanců a živnostníků, pro které má nová daňová reforma výhody a naopak, pro které nemá.

Poslední část úzce navazuje na shrnutí z předchozí části, z nichž čerpá negativa daňové reformy. Na základě zjištěných negativ navrhu vlastní řešení, tak aby bylo prospěšné pro všechny, nebo alespoň pro větší okruh fyzických osob než je současný stav.

1 Daňová teorie

První kapitola teoretické části je věnována pojmu daň a dalším povinným odvodům daňového charakteru.

1.1 Daň

Povinnost platit daň je zakotvena v Listině základních práv a svobod¹, která je součástí ústavního pořádku České republiky. Daň je ze zákona povinná platba fyzických a právnických osob do veřejného rozpočtu, který má neekvivalentní charakter s přesně určenou výší sazby. [1]

Podle způsobu placení daně rozlišujeme dva základní druhy, a to daně přímé a nepřímé. [2]

1.1.1 Daňové principy

Principy a zásady zdaňování jsou u různých současných ekonomů rozdílné jak v počtu, tak ve vymezení obsahu. Mezi základní daňové principy patří:

- princip daňové neutrality,
- princip daňové univerzality,
- princip dostatečné daňové výnosnosti,
- princip daňové pružnosti,
- princip daňové únosnosti,
- princip daňové spravedlnosti,
- princip administrativní jednoduchosti. [2]

1.2 Ostatní odvody daňového charakteru

Kromě standardních daní se vyskytují i jiné platby, které jsou odvozované od výše mzdových prostředků a jsou pojmenovány pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na všeobecné zdravotní pojištění.

---

¹ § 11 odst. 5 zákona č. 2/1993 Listiny základních práv a svobod.

Z obecné charakteristiky pojistného vyplývá, že pojistné není daň. Mezi základní charakteristiky se zpravidla uvádí:

- pojistné je platbou podmíněně návratnou,
- pojistné je platbou v zásadě ekvivalentní,
- pojistné je v zásadě platbou účelovou ve prospěch zvláštního rozpočtu či fondu.

[2]

2 Vymezení základních pojmů

Tato kapitola se zabývá vymezením základních pojmů, a to konkrétně, kdo je povinen platit daň, jaké všechny příjmy podléhají zdanění, z jakého základu se daně zjišťují a za jaký časový úsek se odvádí.

2.1 Poplatník daně z příjmů fyzických osob

Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou fyzické osoby. Zákon o daních z příjmů rozlišuje dva typy daňových poplatníků², a to:

- **tzv. rezidenty** – tedy ty, kteří mají daňovou povinnost, která se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí (poplatníci s neomezenou daňovou povinností), a
- **tzv. nerezidenty** – tedy ty, kteří mají daňovou povinnost, která se vztahuje jen na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR (poplatníci s omezenou daňovou povinností).

Poplatníkem s neomezenou daňovou povinností je fyzická osoba, která má na území ČR bydliště nebo se zde obvykle zdržuje. Poplatníky obvykle se zdržujícími na území ČR jsou ti, kteří zde pobývají alespoň 183 dnů v příslušném kalendářním roce, a to souvisle nebo v několika obdobích.

Poplatníky s omezenou daňovou povinností jsou fyzické osoby, které nemají bydliště na území ČR a nebo se zde zdržují pouze z důvodu studia či léčení. Dále sem patří poplatníci, kterým plynou příjmy ze zdrojů v zahraničí, pro tyto poplatníky se postupuje podle příslušných ustanovení smluv o zamezení dvojího zdanění, které jsou s ČR uzavřené a je jimi vázána. [5]

2.2 Předmět daně z příjmů fyzických osob

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou jednotlivé druhy příjmů, které jsou z hlediska schématického, i z hlediska uplatňování daňových režimů a technik výběru daně, rozděleny do následujících skupin:

---

² § 2 zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

- příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky (§ 6),
- příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7),
- příjmy z kapitálového majetku (§ 8),
- příjmy z pronájmu (§ 9),
- ostatní příjmy (§ 10).

Příjmem se rozumí příjem peněžní, nepeněžní i dosažený směnou. Nepeněžní příjmy se oceňují podle zákona č. 157/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů. Zákon o oceňování majetku zakotvuje pravidla pro zjišťování ceny obvyklé. Příjmy získané směnou se posuzují obdobně jako příjmy získané prodejem.

Zákon o daních z příjmů určuje i příjmy, které nejsou předmětem daně³.

2.3 Osvobození od daně

Příjmy, které podléhají dani, mohou být od daně osvobozeny. Toto osvobození je primárně definováno v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (ZDP) v § 4 tohoto zákona. Další osvobození pak můžeme nalézt v jednotlivých §§ 6 - 10.

Osvobozených příjmů v rámci § 4 ZDP je celá řada, a proto podle různých charakteristických znaků lze tyto osvobozené příjmy dělit na:

- a) osvobození bez podmínek – pro osvobození daného příjmu nejsou stanoveny žádné zvláštní podmínky,
- b) osvobození s časovým testem – příjem je osvobozen pouze v případě, že od okamžiku nabytí do okamžiku prodeje uběhne stanovená doba,
- c) osvobození s jinou podmínkou – osvobození podmíněné splněním zákonem dané podmínky. [5]

---

³ § 3 odst. 4 zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

2.4 Základ daně

Základem daně je částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, pokud dále u jednotlivých příjmů není stanoveno jinak.

U poplatníka, kterému plynou ve zdaňovacím období souběžně dva nebo více druhů příjmů uvedených v § 6 až 10 ZDP, je základem daně součet dílčích základů daně zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů.

Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky vyplacené poplatníkovi nebo obdržené poplatníkem nejdéle do 31 dnů po skončení zdaňovacího období, za které byly dosaženy, se považují za příjmy vyplacené nebo obdržené v tomto zdaňovacím období.

Do základu daně se nezahrnují příjmy osvobozené od daně a příjmy, pro které je dále stanoveno, že se z nich daň vybírá zvláštní sazbou daně podle § 36 ZDP ze samostatného základu daně. [6]

2.4.1 Daňová ztráta

Pokud podle účetnictví, daňové evidence nebo podle záznamů o příjmech a výdajích přesáhnou výdaje příjmy uvedené v § 7 a 9 ZDP, je rozdíl ztrátou⁴. O ztrátu upravenou podle § 23 ZDP se sníží úhrn dílčích základů daně zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů uvedených v § 7 až 10 ZDP.

Tuto daňovou ztrátu (DZ) nebo její část, kterou nelze uplatnit při zdanění příjmů ve zdaňovacím období, ve kterém vznikla, lze odečíst od úhrnu dílčích základů daně zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů uvedených v § 7 až 10 ZDP v následujících zdaňovacích obdobích podle § 34 ZDP. [6]

2.5 Zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím fyzické osoby je kalendářní rok, tj. od 1.1. do 31.12. Podnikající fyzická osoba sice může účtovat v hospodářském roce, ale podávat daňové přiznání k daním z příjmů fyzických osob je povinna vždy za kalendářní rok.

---

⁴ § 5 odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Hospodářským rokem se rozumí účetní období 12ti po sobě jdoucích měsíců, které může začínat pouze 1. dnem jiného měsíce, než je leden. [8]

3 Placení daně z příjmů

Poslednímu procesu ve správném odvedení daně je věnována tato kapitola s názvem Placení daně z příjmů fyzických osob. Konkrétně jsou zde uvedeny možnosti placení daně a různé druhy daňových přiznání, na základě kterých je daň vybírána.

3.1 Placení daně

Z hlediska techniky výběru daně se daň z příjmu platí:

- jednorázově,
- zálohově.

Jednorázově se platí daň z příjmu v případech, kdy není ze zákona povinnost platit zálohy na daň. To se týká například případů, kdy je daň vybírána:

- srážkou podle zvláštní sazby daně,
- na základě přiznání k dani v termínu pro podání přiznání jednorázově bez povinnosti platit zálohy na daň. [8]

3.1.1 Minimální výše daně

Daň nebo daň včetně zvýšení daně nebo penále se nepředepíše a neplatí, nepřesáhne-li 200 Kč nebo celkové zdanitelné příjmy nečiní u fyzické osoby více než 15 000 Kč za podmínky, že daň nebo záloha na daň nebyla vybírána srážkou. [3]

3.2 Daňové přiznání

Povinnost podat přiznání k dani souvisí s problematikou vybírání daně z příjmů a má přímou vazbu na povinnost platit daň. [8]

3.2.1 Řádné daňové přiznání

Řádné daňové přiznání podává poplatník, kterému vzniká v souladu se zákonem o daních z příjmů nebo se zákonem o správě daní a poplatků daňová povinnost v termínech uvedených v příloze č. 1. Daňový subjekt (poplatník, plátce daně a právní

nástupce fyzické či právnické osoby) je povinen v daňovém přiznání daň si sám vypočítat a uvést též výjimky, osvobození, zvýhodnění, slevy, odpočty a vyčíslit jejich výši.

Daňové přiznání je povinen podat každý, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob, přesáhly 15 000 Kč, pokud se nejedná o příjmy od daně osvobozené nebo o příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. Daňové přiznání je povinen podat i ten, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob, nepřesáhly 15 000 Kč, ale vykazuje daňovou ztrátu.

Opravné daňové přiznání se podává ještě před uplynutím lhůty k podání přiznání, zjistí-li poplatník, že jeho daňová povinnost či ztráta je jiná, než uvedl v předchozím řádném nebo opravném přiznání. Pro vyměřovací řízení se pak použije tohoto opravného přiznání a k přiznání předchozímu se nepřihlíží. [3]

3.2.2 Dodatečné daňové přiznání

Zjistí-li daňový subjekt, že jeho daňová povinnost má být vyšší nebo daňová ztráta nižší než jeho poslední známá daňová povinnost, je povinen předložit do konce měsíce následujícího po tomto zjištění dodatečné přiznání. V dodatečném daňovém přiznání uvede daňový subjekt i den zjištění důvodů pro jeho podání. V této lhůtě je dodatečná daň též splatná.

Dodatečné daňové přiznání na nižší daňovou povinnost nebo na vyšší daňovou ztrátu proti poslední známé daňové povinnosti, lze platně podat jen v zákonem stanovených podmínkách⁵.

Poslední známou daňovou povinností je částka daně nebo daňová ztráta ve výši, jak ji naposled stanovil správce daně. Správcem daně je orgán s delegovanou kompetencí k výkonu státní správy daní v podmínkách ČR, tedy místně příslušný finanční úřad. [3]

---

⁵ § 41 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

3.3 Záznamní povinnost

Poplatník, který přijímá nebo vydává platby v hotovosti, je povinen vést průběžně evidenci jednotlivých plateb pro správné stanovení vlastní daňové povinnosti. Tyto doklady lze užít i jako důkazní prostředek u správce daně. [3]

3.3.1 Daňová evidence

Daňová evidence zajišťuje zjištění základu daně z příjmů a obsahuje údaje o:

- příjmech a výdajích v členění potřebném pro zjištění základu daně,
- majetku a závazcích.

Evidence obsahuje zejména údaje o výši, době a předmětu platby a popřípadě i plátcí nebo příjemci této platby, jakož i další údaje vyplývající z předmětu evidence.

Poplatník je povinen uschovávat daňovou evidenci za všechna zdaňovací období, pro které neskončila lhůta pro vyměření či dodatečné stanovení daně určená ZDP nebo zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, kde stojí: *„daň nelze vyměřit ani doměřit či přiznat nárok na daňový odpočet po uplynutí tří let od konce zdaňovacího období, ve kterém vznikla povinnost podat daňové přiznání“*.

Pokud byl před uplynutím této lhůty učiněn úkon směřující k vyměření daně nebo jejímu dodatečnému stanovení, běží tříletá lhůta znovu od konce roku, v němž byl daňový subjekt o tomto úkonu zpraven. Vyměřit a doměřit daň lze však nejpozději do deseti let od konce zdaňovacího období, v němž vznikla povinnost podat daňové přiznání. [3]

3.4 Sankce

Při nedodržení termínu platby daně mohou být uplatněny správcem daně vůči poplatníkovi tyto sankce:

- zvýšení daně,
- úrok z prodlení a
- penále.

Zvýšení daně uplatňuje správce daně, pokud nebylo řádné daňové nebo dodatečné daňové přiznání podáno včas. Příslušnou vyměřenou daň může správce daně zvýšit až o 10 %.

Z daňového nedoplatku vzniká daňovému dlužníkovi povinnost uhradit úrok z prodlení za každý den prodlení. Výše úroku z prodlení odpovídá výši repo sazby stanovené ČNB (Českou národní bankou) zvýšené o 14 % platné pro první den příslušného kalendářního pololetí. [3]

Poplatník je povinen uhradit penále z částky dodatečně vyměřené daně nebo daňové ztráty, popřípadě daně stanovené k přímému placení tak, jak byla stanovena oproti poslední známé daňové povinnosti, ve výši:

- 20 %, je-li daň zvyšována,
- 20 %, je-li snižován odpočet daně, nebo nárok na vrácení daně, nebo
- 5 %, je-li snižována daňová ztráta. [7]

4 Formy podnikání pro stanovení příjmů z podnikání

V současné době je v České republice více forem podnikání než je zde uvedeno, ale pro určení příjmů z podnikání v pozdějších kapitolách stačí pouze vysvětlení pojmu živnost.

4.1 Živnost

Živností je soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů (ZŽP).

Všeobecnými podmínkami provozování živnosti fyzickými osobami, pokud ZŽP nestanoví jinak, jsou:

- dosažení věku 18 let,
- způsobilost k právním úkonům,
- bezúhonnost,
- skutečnost, že fyzická osoba, pokud na území ČR podniká nebo podnikala, nemá na svém osobním účtu evidovány nedoplatky z tohoto podnikání,
- skutečnost, že fyzická osoba, pokud na území ČR podniká nebo podnikala, nemá nedoplatky na platbách pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, a na pojistném na veřejném zdravotním pojištění. [13]

5 Metodiky k výpočtu daňové povinnosti

Tato kapitola vysvětluje, jak zjistit daňovou povinnost ve správné výši. Záměrně začíná placením záloh, které se platí již během zdaňovacího období. Pak následuje stanovení základu daně, který je základní částí výpočtu daně z příjmů.

5.1 Postup při placení záloh

Zálohy na daň z příjmu se platí v průběhu zálohového období. Zálohové období je období od prvního dne následujícího po uplynutí posledního dne lhůty pro podání daňového přiznání za minulé zdaňovací období do posledního dne lhůty pro podání daňového přiznání v následujícím zdaňovacím období.

V daňové praxi existují 3 typy záloh na daň z příjmu, a to:

- záloha na daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, v případě, že poplatník podepsal prohlášení k dani⁶,
- záloha na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků pokud poplatník nepodepsal prohlášení k dani⁷,
- záloha na daň z příjmů podle poslední známé povinnosti poplatníka s příjmy podle § 7 až 10 ZDP podávajícího daňové přiznání⁸.

Zálohy neplatí poplatníci, jejichž poslední známá povinnost nepřesáhla 30 000 Kč, a dále obce a kraje.

Poplatníci, jejichž poslední známá daňová povinnost:

- a) přesáhla 30 000 Kč, avšak nepřesáhla 150 000 Kč, platí zálohy na daň na zdaňovací období, a to ve výši 40 % poslední známé daňové povinnosti. První záloha je splatná do 15. dne šestého měsíce zdaňovacího období a druhá je splatná do 15. dne dvanáctého měsíce zdaňovacího období,
- b) přesáhla 150 000 Kč, platí zálohy na daň na zdaňovací období ve výši ¼ poslední známé daňové povinnosti. První záloha je splatná do 15. dne třetího měsíce zdaňovacího období, druhá záloha je splatná do 15. dne šestého měsíce

---

⁶ § 38h odst. 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

⁷ § 38h odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

⁸ § 38a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

zdaňovacího období, třetí záloha je splatná do 15. dne devátého měsíce zdaňovacího období a čtvrtá záloha je splatná do 15. dne dvanáctého měsíce zdaňovacího období.

Poplatník, u něhož základ daně tvoří součet dílčích základů daně, to znamená, že vykazuje dílčí základ daně (dále jen DZD) podle § 6 ZDP a kromě toho má i příjmy podle § 7 až 10 ZDP. V tomto případě se posuzuje poměr mezi DZD § 6 a celkovým základem daně, v kterém mohou nastat tyto případy:

- a) pokud je poměr v procentech větší než 50 %, pak se záloha na daň neplatí,
- b) pokud je poměr větší než 15 %, avšak menší než 50 %, pak se záloha na daň platí v poloviční výši,
- c) pokud je poměr menší než 15 %, pak se záloha na daň platí v plné výši. [8]

5.2 Metodika pro stanovení základu daně

Základem daně je rozdíl, o který příjmy, s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně, převyšují výdaje (náklady), a to při respektování jejich věcné a časové souvislosti v daném zdaňovacím období upravený podle § 23 ZDP.

Do základu daně se nezahrnují příjmy osvobozené od daně a příjmy, z nichž se daň vybírá zvláštní sazbou daně podle § 36 ZDP ze samostatného základu daně. [6]

5.2.1 Výpočet základu daně

Výpočet základu daně u poplatníka, který má ve zdaňovacím období dva nebo více příjmů uvedených v § 6 až 10 ZDP se zjistí takto:

VSTUPY:

DZD § 6	(vždy nezáporné číslo)
DZD § 7	(záporné i kladné číslo)
DZD § 8	(vždy nezáporné číslo)
DZD § 9	(záporné i kladné číslo)
DZD § 10	(vždy nezáporné číslo)

VÝSTUP:

ZD ... základ daně (vždy nezáporné číslo)

Z ... ztráta (uvádí se jako záporné číslo)

VÝPOČET:

$$X = \mathbf{DZD}_{\S 7} + \mathbf{DZD}_{\S 8} + \mathbf{DZD}_{\S 9} + \mathbf{DZD}_{\S 10}$$

a) jestliže $X > 0$, potom $\mathbf{ZD} = \mathbf{DZD}_{\S 6} + X$ a zároveň $Z = 0$

b) jestliže $X = 0$, potom $\mathbf{ZD} = \mathbf{DZD}_{\S 6}$ a zároveň $Z = 0$

c) jestliže $X < 0$, potom $\mathbf{ZD} = \mathbf{DZD}_{\S 6}$ a zároveň $Z = X$

[5]

Od základu daně (zjištěný jako X) lze odečíst daňovou ztrátu, která vznikla a byla vyměřena za předchozí zdaňovací období nebo jeho část, a to nejdéle v 5ti zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po období, za které se daňová ztráta vyměřuje.

U poplatníka, který je společníkem veřejné obchodní společnosti, se daňová ztráta upraví o část základu daně nebo daňové ztráty veřejné obchodní společnosti. Přitom tato část základu daně nebo daňové ztráty se stanoví ve stejném poměru, v jakém je rozdělován zisk podle společenské smlouvy, jinak rovným dílem. U poplatníka, který je komplementářem komanditní společnosti, se daňová ztráta upraví o část základu daně nebo část daňové ztráty komanditní společnosti určené ve stejném poměru, v jakém je rozdělován zisk nebo ztráta komanditní společnosti podle zvláštního právního předpisu.

[6]

5.2.2 Základ daně a vrácení příjmu

O příjem zahrnutý do základu daně v předchozích zdaňovacích obdobích, který byl vrácen, se sníží příjmy (výnosy) a nebo se zvýší výdaje (náklady) ve zdaňovacím období, ve kterém k jeho vrácení došlo, za předpokladu, že pro jeho vrácení existuje právní důvod a vrácení příjmu není zachyceno v účetnictví nebo v daňové evidenci poplatníka při zjištění základu daně podle § 7 a 9 ZDP. Obdobným způsobem se

postupuje v případě výdajů (nákladů) uplatněných jako výdaje (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, při nedodržení stanovených podmínek pro jejich uplatnění.
[6]

5.3 Algoritmus výpočtu daně

VSTUPY:

- informace o poplatníkovi k doložení opodstatnění uplatnění nezdaniitelných částí základu daně
- informace z účetnictví nebo daňové evidence či jiné evidence u poplatníka s příjmy dle § 7 a § 9 ZDP
- hodnota základu daně ... ZD

1. úprava základu daně

+ ZD

- úhrn nezdaniitelných částí dle § 15 ZDP, na jejichž uplatnění má poplatník nárok
- odčitatelné položky dle § 34 ZDP

= *základ daně snížený o nezdaniitelné části a odčitatelné položky*

2. výpočet daně

Snížený základ daně zaokrouhlíme na celé 100 Kč dolů a daň vypočteme dle § 16 ZDP

= *daň*

3. uplatnění slev na dani

Od daně odečteme slevy na dani dle § 35 ZDP a především podle § 35ba ZDP

= *daň po slevách*

4. Uplatnění daňového zvýhodnění

Od daně po slevách odečteme daňové zvýhodnění podle § 35c a § 35d ZDP

= *daň po uplatnění daňového zvýhodnění*

5. Zúčtování záloh

Daň - úhrn sražených záloh na daň → přeplatek
→ nedoplatek
→ daňový bonus

[5]

5.3.1 Nezdánitelné části základu daně

Nezdánitelné části daně, které byly konstruovány na principu solidarity a zohledňovaly rodinnou, sociální a zdravotní situaci poplatníka daně z příjmů, byly převedeny do systému uplatňování slev na dani a snižují tedy daňovou povinnost poplatníka.

Nerezidenti mohou uplatňovat nezdánitelné části základu daně, pokud úhrn jeho příjmů ze zdrojů na území ČR činí nejméně 90 % všech jeho příjmů, s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně, nebo jsou od daně osvobozeny nebo příjmů, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. [8]

Od základu daně při splnění podmínek v § 15 ZDP lze odečíst následující nezdánitelné částky:

- ✗ hodnotu **darů** za určitých taxativně stanovených podmínek,
- ✗ částku, která se rovná **úrokům** zaplaceným ve zdaňovacím období z úvěru ze stavebního spoření nebo z hypotečního úvěru poskytnutého a použitého poplatníkem na financování bytových potřeb. Poplatník musí být současně vlastníkem předmětu bytové potřeby,
- ✗ zaplacené **příspěvky na penzijní připojištění se státním příspěvkem** v zákoně uvedených omezujících podmínek,
- ✗ zaplacené pojistné za zdaňovací období na **soukromé životní pojištění** dle zákonem dané specifikace,
- ✗ zaplacené **příspěvky členem** odborové organizace a

- ✗ úhrady za **zkoušky** ověřující výsledky dalšího vzdělávání podle podmínek stanovených zákonem. [6]

5.3.2 Odčitatelné položky od základu daně

Položky odčitatelné od základu daně snižují základ daně fyzické osoby. Mezi nejdůležitější položku patří uplatnění odpočtu **daňové ztráty** (podmínky pro uplatnění odpočtu je uvedeno výše). Mezi další odčitatelné položky za podmínek stanovených v § 34 ZDP lze od základu daně odečíst:

- ✗ 30 % výdajů (nákladů) vynaložených **na výuku žáků** pouze pro rok 2007,
- ✗ 100 % výdajů (nákladů), které poplatník vynaložil **při realizaci projektů výzkumu a vývoje**,
- ✗ 50 % částky, kterou **vypořádal** v peněžní, případně v nepeněžní formě v období 1993 až 2005 **oprávněným osobám** a jejich majetkový podíl,
- ✗ 50 % částky, kterou ve zdaňovacím období **vypořádá** v peněžní nebo v nepeněžní formě **oprávněným osobám** jejich majetkový podíl od 1. 1. 2008. [6]

5.3.3 Slevy na dani

V rámci mechanismu fungování daně z příjmů fyzických osob se uplatňují jednak:

- ✓ **klasické slevy na dani**⁹, které jsou poskytovány fyzickým osobám z titulu zaměstnávání osob se změněnou pracovní schopností, dále
- ✓ tzv. **akční slevy na dani**¹⁰ z titulu zahájení provozu registrační pokladny, dále
- ✓ slevy na dani mající spíše povahu **úlev na dani pro příjemce investičních pobídek**¹¹, a

⁹ § 35 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰ § 35 odst. 6 a 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹ § 35a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

- ✓ **slevy na dani**¹² nahrazující tzv. nezdanitelné části základu daně, které může poplatník uplatnit ve výši 1/12 za každý kalendářní měsíc, na jehož počátku byly podmínky pro uplatnění splněny. [6]

5.3.4 Daňové zvýhodnění

Poplatník má nárok na daňové zvýhodnění ve výši 1/12 za každý kalendářní měsíc na vyživované dítě žijící s ním v domácnosti, pokud neuplatňuje slevu na dani podle § 35a nebo § 35b ZDP. Daňové zvýhodnění může poplatník uplatnit formou:

- slevy na dani,
- daňového bonusu,
- slevy na dani a daňového bonusu.

Daňový bonus vznikne, pokud nárok poplatníka na daňové zvýhodnění je vyšší než daňová povinnost vypočtená za příslušné zdaňovací období. Poplatník může daňový bonus uplatnit, pokud jeho výše činí alespoň 100 Kč, maximálně však do výše 30 000 Kč (*od 1.1. 2008 do výše 52 200 Kč*).

Daňové zvýhodnění lze uplatnit již v měsíci, ve kterém se dítě narodilo, nebo ve kterém začíná soustavná příprava na budoucí povolání, a nebo, ve kterém bylo dítě osvojeno nebo převzato na do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu. [6]

---

¹² § 35ba odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

6 Daňová reforma

Hlavním záměrem nové právní úpravy by mělo být nalezení optimálního vztahu mezi daňovou spravedlností a efektivní správou daně z příjmů. Preferována bude zásada nižší sazby daně ze širokého daňového základu. [12]

6.1 Důvody vzniku nové daňové reformy

Trvalou snahou vládní politiky je podpora hospodářského růstu realizovaná prostřednictvím podpory podnikatelského prostředí a podpory přílivu zahraničních investic. K tomu jsou využívány i daňové nástroje, zejména daň z příjmů.

Největší podporou podnikání jsou jednoduché daně s minimem výkladových nejasností. A právě zjednodušení právní úpravy je hlavním cílem nového zákona o daních z příjmů. Zjednodušená a přehledně uspořádaná právní úprava sníží náklady podnikatelů vynaložených na plnění povinností, jež jim zákon o daních z příjmů ukládá.

Do stávající právní úpravy zákona o daních z příjmů byly promítnuty rozsáhlé změny v rámci nového zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů s účinností od 1.1.2008. Těmito úpravami byl učiněn výrazný krok k zatraktivnění této základní normy přímých daní z hlediska daňové konkurence.

Česká republika tak především díky úpravám v oblasti snížení sazeb daní z příjmů zlepšila svou konkurenční pozici na „daňovém trhu“. Dalšími změnami, které dále zatraktivnily český daňový systém, jsou výše citovaným zákonem o stabilizaci veřejných rozpočtů úpravy směřující k rozšíření pravidel pro osvobození zisků z prodeje účastí a dividend ve skupině, a to nejen v rámci členských států Evropské unie. Tím došlo k podpoře možného přílivu zahraničního kapitálu zejména do oblasti společností s holdingovým uspořádáním, které se víceméně České republice vyhýbaly. [12]

6.2 Zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů prošel od začátku roku 2007 novelizacemi různého druhu, avšak zpravidla těmi, které reagují na změny jiných zákonů.

Počínaje rokem 2008 dochází ve zdaňování příjmů ke zcela zásadním změnám, od nichž se odvíjejí další změny zákona. Hlavní změnou je zavedení jednotné sazby daně z příjmů u fyzických osob, a to ve výši 15 % pro rok 2008 a pravděpodobně 12,5 % od roku 2009. Na tuto zásadní změnu s cílem zjednodušení zákona je pak navázána celá řada změn, které s ní nedílně souvisejí, neboť byly jednotnou sazbou daně:

- a) přímo vyvolány, nebo
- b) umožněny. [4]

6.2.1 Vyvolané změny

1. Sazby srážkových daní z příjmů plynoucích ze zdrojů na území ČR, s výjimkou přeshraničního finančního leasingu, kde se sazba srážkové daně zvyšuje na 5 %, se sjednocují na 15 % pro rok 2008.
2. Zvýšení slev majících vazbu na poplatníka a na daňové zvýhodnění na dítě je vyvoláno tím, aby i příjmově nižší skupiny poplatníků, kteří příjmy nebo jejich převážnou část zdaňovaly sazbou 12 %, neměly vyšší daňové zatížení. S tím souvisí i další změna, podle které lze nově uplatnit základní slevu na poplatníka i u starobních důchodců. Daňový nerezident může obecně uplatnit slevu pouze v případech, pokud pobírá nejméně 90 % příjmů ze zdrojů na území ČR.
3. U poplatníků s příjmy podle § 7 ZDP se vylučuje možnost uplatnit ve výdajích povinné pojistné. Tím se sice zvýší základ daně, což je nutno považovat za určitý kompenzační faktor výhod plynoucích ze sjednocení sazby daně na úroveň 15 % u středně a vysoce příjmových poplatníků. U nízké příjmových OSVČ, kteří doposud zdaňují základ daně převážně sazbou 12 %, je toto zvýšení kompenzováno výrazným zvýšením slev na dani.
4. U poplatníků s příjmy podle § 6 ZDP se nesnižuje příjem pro účely výpočtu základu daně ze závislé činnosti o pojistné, které sice sráží zaměstnavatel, ale které je povinen platit zaměstnanec (v úhrnu 12,5 % z hrubé mzdy). Kromě toho je zaměstnavatel povinen platit pojistné ve výši 35 % hrubé mzdy svých zaměstnanců. Zaměstnavatel může tuto částku uplatnit jako výdaj na dosažení,

zajištění a udržení zdanitelných příjmů. Toto fiktivní zvýšení základu daně je ne zrovna vhodným způsobem nazváno „superhrubá mzda“. [4]

6.2.2 Umožněné změny

Zavedení jednotné sazby daně umožnilo zrušit ta ustanovení, která by v podstatě byla v závislosti na výši základu daně nadbytečnými. Jsou to:

1. zrušení společného zdanění manželů (SZM). Tato výhoda bude i přes zrušení SZM v podstatě zachována, a to jednak změnou sazby daně, zvýšením slev na dani na poplatníka, druhého z manželů bez příjmů a daňového zvýhodnění na dítě. Znevýhodněna bude skupina manželství, kde jeden z manželů pobírá invalidní důchod nebo nemá zdanitelné příjmy. Tento důchod je zpravidla vyšší než 38 040 Kč ročně, takže druhý z manželů nebude moci na něj uplatnit slevu na dani, která by jinak činila 24 840 Kč.
2. Zrušení možnosti výpočtu daně z příjmů dosažených za více zdaňovacích období (§ 14 ZDP). Vzhledem k jednotné lineární sazbě daně by to bylo zcela nadbytečné a výši daně by nijak neovlivnil.
3. Zrušení samostatného základu daně (§ 6 odst. 2 ZDP) z týchž důvodů. [4]

6.2.3 Další důležité změny

1. Zrušení minimálního základu daně (§ 7c ZDP) z důvodů psychické bariéry, kdy podnikatelé, zejména živnostníci byli povinni uhradit určitou výši daně, i když skutečně dosažený základ daně tomu vůbec neodpovídal. Pokud by se tento institut ponechal v zákoně při současně změně sazby a výše slevy na dani, pak by daň vypočtená z minimálního základu daně po uplatnění slevy na dani byla vždy nulová.
2. Předmětem daně z příjmů fyzických osob nově nejsou v § 3 odst. 4 písm. f) ZDP příjmy získané:
  - darováním nemovitostí nebo ostatního majetku,

- převodem nemovitostí nebo ostatního majetku, mezi osobami blízkými v souvislosti s předčasným ukončením provozování zemědělské činnosti zemědělského podnikatele.
  - Příjem plynoucí z vypořádání mezi podílovými spoluvlastníky rozdělením majetku podle velikosti jejich podílů, příjmy z vypořádání společného jmění manželů.
  - Částka uhrazená zdravotní pojišťovnou, o kterou byl překročen limit regulačních poplatků a doplatků na léčiva, nebo potraviny podle zvláštních právních předpisů upravujících limity regulačních poplatků a doplatků na léčiva nebo potraviny.
3. Zrušena byla některá daňová osvobození a změny v jednotlivých ustanovení v § 4 ZDP. [4]

7 Aplikace daňové reformy na příjmy fyzických osob – zaměstnanců

Od ledna 2008 vstoupila v platnost tzv. reforma veřejných financí, která změnila řadu podstatných věcí od poplatků u lékaře až k omezení řady sociálních dávek. Jednou z podstatných a pro všechny zaměstnance rozhodující změnou je nový způsob výpočtu čisté mzdy. Tedy částky, kterou zaměstnanec dostane „na ruku“. [9]

7.1 Zaměstnanec a zaměstnavatel

Daňová reforma se týká přes 3,3 mil. (*pro rok 2007*) zaměstnanců v České republice. [11]

Vymezení pojmů „zaměstnanec“ a „zaměstnavatel“ bude odpovídat stávajícímu právnímu stavu, přitom zaměstnavatel bude v postavení plátce daně srážejícího daň, která bude mít povahu daňové zálohy. Při úvaze nastavení jednotné (lineární) sazby daně bude v praxi existovat více případů než dosud, kdy správně provedenou srážkou daňové zálohy bude možné považovat daň za vyrovnanou. [12]

7.2 Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky

Vymezení příjmů ze závislé činnosti a za výkon funkce (funkčních požitků) bude v zásadě ve stejném rozsahu jako dosud. Do příjmů ze závislé činnosti zahrnujeme:

- příjmy ze současného nebo dřívějšího poměru
  - pracovněprávního, služebního, členského, odborného
- příjmy za práci
  - členů družstev, společníků a jednatelů s.r.o., komanditistů komanditní společnosti a *likvidátorů* (*od 1. 1. 2008*),
- odměny členů statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob.

Za funkční požitky se považují zpravidla platy či odměny za funkce, které nemají charakter příjmů ze závislé činnosti, a nositelé tohoto druhu příjmů nejsou v roli poplatníka s povinností dbát příkazů plátce při výkonu práce. [6]

Osvobozené příjmy jsou kromě příjmů uvedených v § 4 ZDP také příjmy spadající do § 6 odst. 9 ZDP, mezi které patří především cestovní náhrady v rozsahu umožněném právními předpisy pro zaměstnance v tzv. státní sféře, náhrady za použití vlastního náradí, zařízení a předmětů potřebných pro výkon práce (výše náhrad podle kalkulace), dále plnění poskytnuté zaměstnanci formou ochranných prostředků, které podle právních předpisů musí zaměstnavatel poskytnout a hodnota pracovních oděvů a obuvi, mimo jiné. [12]

7.2.1 Jak nově vypočítat mzdu

Nově se zavádí tzv. „superhrubá“ mzda, která bude rozhodující pro výpočet daně. Současně bude nutné znát i výši zdravotního a sociálního pojištění, které zaměstnavatel odvádí za své zaměstnance. U zdravotního pojištění je to 9 % a u sociálního pojištění 26 %. Nově se zavádí také strop v placení zdravotního a sociálního pojištění zaměstnancem.

Každý zaměstnanec má na své výplatní pásce minimálně 8 000 Kč (zákonem stanovená minimální mzda). Z této hrubé mzdy je nejprve nutné vypočítat měsíční zálohu daně. Ta se ale nově vypočítá právě ze superhrubé mzdy, která je základem daně (hrubá mzda) navýšený o zdravotní a sociální pojištění placené za zaměstnance zaměstnavatelem. Superhrubá mzda je vždy bez ohledu na výši příjmu zdaněna 15 % (po zaokrouhlení na stokoruny nahoru). Ve skutečnosti je však zdanění vyšší, asi kolem 23 %.

Pokud zaměstnanec podepsal Prohlášení poplatníka k dani, které ale může podepsat pouze u jednoho zaměstnavatele, sníží si vypočtenou daň ze superhrubé mzdy o slevy na dani. Ty jsou pro rok 2008 taktéž odlišné. Po odečtení těchto slev získáme zálohu na daň. Následně pak doposud známým způsobem od hrubé mzdy odečteme vypočtenou zálohu na daň, zdravotní pojistné (4,5 % z hrubé mzdy) a sociální pojistné (8 % z hrubé mzdy) a konečně získáme čistou mzdu. [9]

7.3 Variantní postupy při zdaňování příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků

Při zdaňování podle § 6 ZDP je široká škála řešení různých daňových situací, které vyžadují posouzení a vyhodnocení okruhu informací vážících se ke konkrétnímu příjmu poplatníka, zejména:

- zda poplatník podepsal prohlášení k dani podle § 38k ZDP,
- výše měsíčního příjmu v Kč,
- zda se zdroj příjmů nachází na území ČR,
- zda je rezident ČR. [8]

7.3.1 Poplatník podepsal prohlášení k dani

Pokud poplatník podepsal prohlášení k dani podle § 38k ZDP, pak uplatňuje tzv. měsíční slevu na dani podle § 35ba ZDP a měsíční daňové zvýhodnění. V tomto případě se ze zdanitelné mzdy za každý měsíc odvádí záloha na daň a dále se provádí roční zúčtování zálohy na dani z příjmu.

Výpočet čisté mzdy vypadá takto:

hrubá mzda

- pojistné do fondů

= **zdanitelná mzda**

Dále následuje zaokrouhlení do 100 Kč na celé koruny nahoru, nad 100 Kč na celé stokoruny nahoru

→ bude použit výpočet podle § 38h odst. 2 ZDP pro výpočet zálohy

→ možnost uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

= **čistá mzda**

7.3.2 Poplatník nepodepsal prohlášení k dani

Pokud poplatník nepodepsal prohlášení k dani, pak nastávají dvě situace závislé zda jeho příjem přesahuje 5 000 Kč v kalendářním měsíci u téhož zaměstnavatele a nebo nepřesahuje.

Výpočet čisté mzdy pro příjem přesahující 5 000 Kč, pak vypadá takto:

hrubá mzda

- pojistné do fondů

= **zdanitelná mzda**

Dále následuje zaokrouhlení do 100 Kč na celé koruny nahoru, nad 100 Kč na celé stokoruny nahoru

→ bude použita sazba nejméně ve výši 20 % pro výpočet zálohy na daň

- pojistné do fondu z hrubé mzdy

= **čistá mzda**

Výpočet čisté mzdy pro příjem nepřesahující 5 000 Kč (např. na základě dohody o provedení práce) vypadá takto:

odměna

= **zdanitelná odměna**

Dále následuje zaokrouhlení do 100 Kč na celé koruny nahoru, nad 100 Kč na celé stokoruny nahoru

→ bude použita zvláštní sazba daně 15 %

= **čistý příjem**

7.4 Výpočty podle prohlášení k dani včetně aplikace daňové reformy

Tato podkapitola je rozdělena na dvě možnosti, a to pokud poplatník podepíše prohlášení k dani, nebo nikoliv.

7.4.1 Poplatník podepsal prohlášení k dani

Výpočet čisté mzdy, pokud poplatník podepsal prohlášení k dani

hrubá mzda

+ 35 % hrubé mzdy

= **zdanitelná mzda** („superhrubá mzda“)

Dále následuje zaokrouhlení do 100 Kč na celé koruny nahoru, nad 100 Kč na celé stokoruny nahoru

→ bude použita sazba 15 % pro výpočet zálohy na daň

- pojistné do fondů z hrubé mzdy

→ možnost uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

= **čistá mzda**

Výpočet čisté mzdy, pokud poplatník nepodepsal prohlášení k dani a jeho příjem přesahuje 5 000 Kč

hrubá mzda

+ 35 % hrubé mzdy („superhrubá mzda“)

= **zdanitelná mzda**

Dále následuje zaokrouhlení do 100 Kč na celé koruny nahoru, nad 100 Kč na celé stokoruny nahoru

→ bude použita sazba nejméně ve výši 15 % pro výpočet zálohy na daň

- pojistné do fondů z hrubé mzdy

= **čistá mzda**

7.4.2 Poplatník nepodepsal prohlášení k dani

Výpočet čisté mzdy, pokud poplatník nepodepsal prohlášení k dani a jeho příjem nepřesahuje 5 000 Kč (např. dohoda o provedení práce)

odměna

+ 35 % hrubé mzdy („superhrubá mzda“)

= **zdanitelná odměna**

Dále následuje zaokrouhlení do 100 Kč na celé koruny nahoru, nad 100 Kč na celé stokoruny nahoru

→ bude použita zvláštní sazba daně 15 %

= **čistý příjem**

7.5 Příjmy ze zdrojů v zahraničí

Daňová reforma řeší obdobným způsobem navýšení příjmu o částku, která odpovídá pojistnému na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistnému na všeobecné zdravotní pojištění, a snížený o daň zaplacenou z tohoto příjmu v zahraničí. To platí, pokud je činnost vykonávána rezidentem ČR ve státě, s nímž ČR neuzavřela smlouvu o zamezení dvojího zdanění.

Příjem ze závislé činnosti vykonávané v zahraničí plynoucí poplatníku, který je rezidentem ČR, se vyjímá ze zdanění, pokud je to uvedeno v příslušné smlouvě o zamezení dvojího zdanění. Pokud není ve smlouvě o zamezení dvojího zdanění vyjmutí uvedeno, postupuje se podle předcházejícího odstavce, ale pouze v rozsahu, v němž nebyla tato daň započtena na daňovou povinnost v tuzemsku podle § 38f ZDP v předchozím zdaňovacím období. [6]

7.6 Zdroj příjmů nerezidentů

Příjmy ze závislé činnosti s výjimkou příjmů vystupujících umělců, sportovců, artistů a spoluúčinkujících osob, která je vykonávána na území ČR, nebo na palubě lodí či letadel, které jsou provozovány nerezidenty, jsou příjmem ze zdrojů na území ČR.

Plynou-li příjmy nerezidentu ze zdrojů na území ČR, kde poplatník nepodepsal prohlášení k dani a jejich výše nepřesáhne za kalendářní měsíc u téhož zaměstnavatele 5 000 Kč, stávají se dílčím základem daně. Pokud však tyto příjmy přesáhnou 5 000 Kč, pak se daní zvláštní sazbou daně podle § 36 ZDP. Pro rok 2007 byla tato sazba 25 % z příjmu, ale díky daňové reformě je tato sazba snížena na 15 %. [6]

7.7 Výhody daňové reformy

Daňová reforma umožňuje dosahovat vyšších výdělků hlavně důchodcům a vysoce placeným manažerům, kteří mají od začátku roku 2008 nově stanovený strop pro odvody zdravotního a sociálního pojistného.

7.7.1 Strop na platbu sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

Od začátku roku 2008 platí strop pro odvody zaměstnanců na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení. Zaměstnavatel však musí pojistné platit vždy. Strop na platbu sociálního a zdravotního pojištění se bude stanovovat vždy z průměrné mzdy, která pro rok 2008 činí 21 560 Kč. Vždy půjde o 48 násobek této částky, tj. 1 034 880 Kč. Roční výdělek přesahující tuto částku nepodléhá odvodům zaměstnance na zdravotní a sociální pojištění.

Zaměstnanec, který překročí v určitém měsíci maximální limit, tj. 1 034 880 Kč, odvede pouze ze zbývající části do stanoveného limitu. Od následujícího měsíce až do konce kalendářního roku nebude zaměstnanec odvádět žádné pojistné.

Pokud však v průběhu kalendářního roku nastoupí zaměstnanec do nového zaměstnání a již dosáhl stropu na pojistném, musí v novém zaměstnání znovu platit pojistné v plné výši. Po skončení kalendářního roku mu na vlastní žádost Česká správa sociálního zabezpečení vrátí přeplacený rozdíl. [9]

7.7.2 Výhody daňové reformy pro důchodce

Ekonomicky aktivní důchodci mohou využít možnosti uplatnění slevy na dani ve výši 24 840 Kč pro rok 2008, doposud toto zvýhodnění nebylo. [9]

8 Aplikace daňové reformy na příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti

Daňová reforma se dotkla i příjmů z podnikání. Zaplacené sociální a zdravotní pojištění již nebude daňově uznatelným výdajem. Naopak se o ně rozšíří daňový základ, a živnostník tak odvede státu více peněz.

8.1 Příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti

Příjmy z podnikání zahrnují:

- příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- příjmy ze živnosti,
- příjmy z činností podle zvláštních předpisů,
- příjmy z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví a autorských práv.

Za příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti se dále považují příjmy z pronájmu majetku vloženého do obchodního majetku poplatníka a příjmy plynoucí z veškerého nakládání s majetkem vloženým do obchodního majetku poplatníka, včetně prodeje cenných papírů. Za příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti jsou pokládány rovněž příjmy spolupracujících osob podle § 13 ZDP. [8]

8.1.1 Možnosti rozdělení příjmů

Uplatnění jednotné sazby daně výrazně snižuje výhodu optimalizace daně prostřednictvím společného zdanění manželů. Nadále zůstává v platnosti § 13 ZDP Výpočet příjmů spolupracujících osob. Poplatníci podnikající v rámci sdružení podle občanského zákoníku budou i nadále zdaňovat svůj podíl na příjmech stanovený smlouvou o sdružení nebo rovným dílem. Poplatníci s příjmy z ekonomické činnosti budou moci stejně jako doposud uplatnit výdaje ve skutečně vynaložené výši nebo paušální částkou z dosažených příjmů.

Paušální výdaje si nebudou moci uplatnit poplatníci, kteří budou ekonomickou činnost provozovat v rámci sdružení bez právní subjektivity s tím, že příjmy a výdaje si

účastníci sdružení neuplatní ve stejné výši a dále pak spoluvlastníci, kteří si příjmy a výdaje vztahující se ke spoluvlastnictví majetku nerozdělí podle výše spoluvlastnických podílů. Pokud nejsou příjmy a výdaje rozděleny mezi účastníky sdružení rovným dílem, budou moci účastníci sdružení uplatnit výdaje na ně připadající pouze v prokázané výši. [12]

8.2 Daňový základ živnostníků

Daňový základ u živnostníků se v příštím roce rozšiřuje o sociální i zdravotní pojištění, tedy o položky, které byly ještě v roce 2007 daňově uznatelným výdajem. Rozšířením daňového základu pro výpočet daně z příjmů fyzických osob tak současně dochází i k rozšíření vyměřovacího základu u sociálního a zdravotního pojištění, což má za následek vyšší odvody. [10]

8.2.1 Platba sociálního zabezpečení

Ze sociálního pojištění stát financuje životní situace, kdy člověk potřebuje podat pomocnou ruku (nemoc, nezaměstnanost a především penze). Sociální pojištění je pro státní pokladny jednotlivých zemí světa velmi výhodné v tom, že se nedá snižovat různými odpočitatelnými položkami či slevami jako daně z příjmů. Navíc jeho odvod a kontrola jsou jednoduché a úniky jsou tedy minimální – na rozdíl od DPH či spotřební daně.

Pokud si bude živnostník hradit i nemocenské pojištění, tak odvede z vyměřovacího základu 34 %. Přitom je zákonem stanovena minimální výše sociálního pojištění, kterou musí hradit i živnostník mající velmi nízké příjmy, které mu k jeho životu stačí.

Každý živnostník musí v současné době platit minimální zálohy ve výši 1 491 Kč (*platí pro rok 2007, pro rok 2008 je 1596 Kč*). Tato částka však v sobě zahrnuje pouze zálohu na důchodové zabezpečení a politiku zaměstnanosti. Jestliže se chce živnostník dobrovolně pojistit na nemocenské pojištění, musí dále měsíčně platit 222 Kč (*platí pro rok 2007, pro rok 2008 je 238 Kč*). V případě slušného zisku může být tato záloha i podstatně vyšší. Případný přeplatek nebo nedoplatek se doučtuje podle skutečných příjmů a výdajů za kalendářní rok uvedený v daňovém přiznání. [10]

8.2.2 Výhoda placení nemocenského pojištění

Jestliže si živnostník neplatí nemocenské pojištění, nedostane žádné nemocenské dávky. Tato situace je nepříznivá především pro podnikatelky, protože se vztahuje i na peněžitou pomoc v mateřství či ošetrovné nebo vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství. [10]

8.3 Zaměstnanec a zároveň podnikatel

Při podnikání a současném zaměstnaneckém poměru s měsíční mzdou vyšší, než minimální mzda je podnikání vedlejší činností. V případě, že bude mít živnostník za rok 2007 hospodářský zisk z vedlejší podnikatelské činnosti nižší než 48 334 Kč a příjmy ze zaměstnání vyšší než 12krát minimální mzda za rok 2007, vyplní pouze přehled o příjmech a výdajích a sociální pojištění nemusí platit.

Jestliže byl hospodářský výsledek z vedlejší podnikatelské činnosti za rok vyšší než stanoví zákon, musí občan i při vedlejší činnosti platit minimální zálohy, pro které platí stejný režim jako při hlavní činnosti. Minimální záloha na důchodové pojištění je 597 Kč (*platí pro rok 2007, pro rok 2008 je 639 Kč*) a nemocenské pojištění je 89 Kč (*platí pro rok 2007, pro rok 2008 je 95 Kč*). Při vedlejší činnosti je však platba nemocenského pojištění zbytečná, protože občan je již kryt pro potřeby nemocenských dávek ze zaměstnaneckého poměru. [10]

Promlčecí lhůta

Promlčecí doba u pojistného na sociální zabezpečení a penále je desetiletá. To tedy znamená, že právo předepsat dlužné pojistné a penále se promlčuje za deset let ode dne splatnosti. Byl-li však proveden úkon ke zjištění výše pojistného nebo penále nebo jejich vyměření, plyne nová promlčecí lhůta ode dne, kdy se o tom plátce pojistného dozvěděl. [10]

9 Zhodnocení daňové reformy

Po předcházejících kapitolách aplikujících zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů na příjmy fyzických osob je důležité zhodnotit daňovou reformu z pohledu daně příjmů z fyzických osob. Kapitola je rozdělena na jednotlivé části podle druhů příjmů.

9.1 Zhodnocení příjmů zaměstnanců

Zaměstnanci v pracovněprávním poměru mohou podepsat pouze jedno prohlášení k dani, podle kterého mají nárok na slevy na dani.

9.1.1 Porovnání dopadů podle podepsání prohlášení k dani

A) podepsal prohlášení k dani

Pro rok 2007

Hrubá měsíční mzda	.....	8 000 Kč
- pojistné do fondů	.....	1 000 Kč
= zdanitelná mzda	.....	7 000 Kč
= záloha na daň	.....	840 Kč
- základní sleva na dani		600 Kč
= k výplatě		$(8\ 000 - 1\ 000 - 240) = \underline{6\ 760\ Kč}$

Pro rok 2008

Hrubá měsíční mzda	.....	8 000 Kč
Zdanitelná mzda	.....	10 800 Kč
= záloha na daň	.....	1 620 Kč
- základní sleva na dani		2 070 Kč
- pojistné do fondů	.....	1 000 Kč
= k výplatě		$(8\ 000 - 1\ 000 - 0) = \underline{7\ 000\ Kč}$

B) nepodepsal prohlášení k dani a příjem je do 5 000 Kč (Dohoda o provedení práce)

Pro rok 2007

Odměna ..... 4 900 Kč

Daň sražená srážkou ..... 735 Kč

K výplatě $(4\,900 - 735) = \underline{4\,165\text{ Kč}}$

Pro rok 2008

Odměna ..... 4 900 Kč

Daň sražená srážkou ..... 993 Kč

K výplatě $(4\,900 - 993) = \underline{3\,907\text{ Kč}}$

C) nepodepsal prohlášení k dani a příjem je nad 5 000 Kč

Pro rok 2007

Hrubá měsíční mzda ..... 5 100 Kč

- pojistné do fondů ..... 638 Kč

Záloha na daň ..... 900 Kč

K výplatě $(5\,100 - 638 - 900) = \underline{3\,562\text{ Kč}}$

Pro rok 2008

Hrubá měsíční mzda ..... 5 100 Kč

Záloha na daň ..... 1 033 Kč

Pojistné do fondů ..... 638 Kč

K výplatě $(5\,100 - 1\,033 - 638) = \underline{3\,429\text{ Kč}}$

Zhodnocení

Pokud bychom hodnotili změnu sazby na rok 2008 podle druhu podepsané smlouvy ze závislé činnosti se zaměstnavatelem, pak si polepší pouze ti, kteří podepsali i prohlášení k dani. Tento fakt je dán tím, že nová sazba, i když je pouze 15 %, se počítá z tzv. superhrubé mzdy, která je rovna 1,35 násobku hrubé mzdy. Toto se děje i při dosahování menší mzdy než 5 000 Kč, která je taktéž zdaněna sazbou 15 %.

Závěrem lze tedy říci, že si polepší pouze ti, kteří podepíší prohlášení k dani podle § 38k ZDP a budou si moci uplatňovat slevy na dani, které se pro rok 2008 zvýšily. Porovnání výše slev a daňového zvýhodnění na dítě pro sledované roky 2007 a 2008 jsou uvedeny v tabulce č. 1.

Sleva na	Rok 2007	Rok 2008
Poplatníka	7 200 Kč	24 840 Kč
Důchodce	0 Kč	24 840 Kč
Druhého z manželů bez příjmů	4 200 Kč	24 840 Kč
Poživatele část. invalidního důchodu	1 500 Kč	2 520 Kč
Poživatele plného invalidního důchodu	3 000 Kč	5 040 Kč
Držitele průkazu ZTP/P	9 600 Kč	16 140 Kč
Studujícího	2 400 Kč	4 020 Kč
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000 Kč	10 680 Kč

Tab. 1: Slevy na dani a daňové zvýhodnění na děti

9.1.2 Porovnání dopadů daňové reformy podle výše příjmů

Z výše uvedeného vyplývá, že pokud poplatník podepsal prohlášení k dani, jeho příjem bude v roce 2008 vyšší, otázkou však je, kdo si o kolik polepší. V tabulce č. 2 je srovnání dosažené hrubé mzdy a výpočet čisté mzdy pro rok 2007 a 2008 za předpokladu, že uvedení poplatníci jsou bez dětí a bez žádného druhu postižení.

Z tabulky je patrné, že nejvíce si polepší jen skvěle placení manažeři s velmi vysokými výdělky. A mezi nimi hlavně ti, kteří si vydělají v průměru měsíčně více než 86 240 Kč, a to díky zavedení stropu na sociální a zdravotní pojištění. Pár stokorun

navíc může čekat zaměstnanec mírně nad hranicí minimální mzdy. Nejhůře však dopadne tzv. „střední třída“, u níž se výdělek pohybuje okolo průměrné mzdy 22 000 Kč.

Pokud bude mít poplatník děti, tak si může uplatnit až na 5 dětí žijících s ním v domácnosti slevu ve výši 10 680 Kč ročně na jedno dítě. Tato sleva umožní více disponibilních prostředků v domácnosti pro rok 2008. Podmínky pro uplatnění daňového zvýhodnění jsou stejné jak tomu bylo v loňském roce.

Hrubá mzda	Rok 2007	Rok 2008	Rozdíl
8 000 Kč	6 760 Kč	7 000 Kč	240 Kč
10 000 Kč	8 294 Kč	8 750 Kč	456 Kč
12 000 Kč	9 812 Kč	10 140 Kč	328 Kč
15 000 Kč	11 924 Kč	12 150 Kč	226 Kč
17 000 Kč	13 351 Kč	13 495 Kč	144 Kč
18 000 Kč	14 055 Kč	14 175 Kč	120 Kč
20 000 Kč	15 482 Kč	15 520 Kč	38 Kč
23 000 Kč	17 474 Kč	17 530 Kč	56 Kč
25 000 Kč	18 799 Kč	18 875 Kč	76 Kč
30 000 Kč	22 074 Kč	22 230 Kč	156 Kč
35 000 Kč	25 132 Kč	25 600 Kč	468 Kč
40 000 Kč	28 131 Kč	28 970 Kč	839 Kč
50 000 Kč	34 065 Kč	35 695 Kč	1 630 Kč
60 000 Kč	40 031 Kč	42 405 Kč	2 374 Kč
80 000 Kč	51 931 Kč	55 870 Kč	3 939 Kč
100 000 Kč	63 831 Kč	69 320 Kč	5 489 Kč
150 000 Kč	93 565 Kč	102 945 Kč	9 380 Kč

Tab. 2: Porovnání hrubé mzdy

9.1.3 Dopady daňové reformy na ekonomicky aktivní důchodce

Daňová reforma nově zavedla slevy na dani i pro důchodce, které si mohou starobní důchodci uplatnit ve stejné výši jako je sleva pro poplatníka, tedy v částce 2 070 Kč za měsíc za podmínky, že u zaměstnavatele podepíše prohlášení k dani.

V tabulce č. 3 jsou hrubé mzdy a k nim dopočítané čisté mzdy pro rok 2007 a 2008. V tabulce jsou záměrně uvedeny částky nižší, protože starobní důchodce většinou pracuje na základě dohody o provedení pracovní činnosti, kde dosahované mzdy jsou spíše nižší než minimální mzda. Daňová reforma se pro aktivní důchodce, kteří mají nárok na slevu na dani pro důchodce, opravdu vyplatí.

Hrubá mzda	Rok 2007	Rok 2008	Rozdíl
5 000 Kč	3 850 Kč	4 375 Kč	525 Kč
6 000 Kč	4 620 Kč	5 250 Kč	630 Kč
7 000 Kč	5 390 Kč	6 125 Kč	735 Kč
8 000 Kč	6 760 Kč	7 000 Kč	240 Kč
10 000 Kč	7 694 Kč	8 750 Kč	1 056 Kč
12 000 Kč	9 212 Kč	10 140 Kč	982 Kč

Tab. 3: Porovnání zvýhodnění pro starobní důchodce

9.1.4 Dopady daňové reformy pro vysoce příjmové skupiny zaměstnanců

Skupina zaměstnanců s vysokými výdělků má nejenom od roku 2008 vyšší čisté mzdy díky jednotné sazbě daně, ale také se jim nově zavedl strop na sociální a zdravotní pojištění.

Strop na platbu sociálního a zdravotního pojištění se bude stanovovat vždy z průměrné mzdy, která pro rok 2008 činí 21 560 Kč. Vždy půjde o 48 násobek této částky, tj. 1 034 880 Kč. Roční výdělek přesahující tuto částku tak nepodléhá odvodům zaměstnance na zdravotní a sociální pojištění. Zaměstnavatel však musí pojistné platit vždy.

Příklad

Zaměstnanec s hrubým platem 150 000 Kč měsíčně bude pojistné odvádět z celé částky jako dříve. V červenci však překročí maximální limit, tj. 1 034 880 Kč, a proto odvede pojistné jen z částky 50 000 Kč. Od následujícího měsíce až do konce kalendářního roku nebude zaměstnanec odvádět žádné pojistné. Pokud však v průběhu kalendářního roku nastoupí zaměstnanec do nového zaměstnání a již dosáhl stropu na pojistném, musí v novém zaměstnání znovu platit pojistné v plné výši. Po skončení kalendářního roku mu na vlastní žádost Česká správa sociálního zabezpečení vrátí přeplacený rozdíl.

Pokud zůstane ve stejné práci bude jeho čistá mzda:

do konce června	102 945 Kč
v červenci	104 845 Kč
od srpna do prosince	121 695 Kč

9.1.5 Zrušení společného základu manželů

Společné zdanění manželů (SZM) bylo velice oblíbené, rodinám s dětmi přinášel tento institut celorepublikově minimálně o 5 mld. Kč nižší daňové zatížení. Tato výhoda bude v podstatě zachována, a to jednak změnou sazby daně a radikálním zvýšením slev na dani na poplatníka, druhého z manželů bez příjmů a daňového zvýhodnění na dítě.
[4]

Příklad na porovnání příjmů v rodině

Manžel s příjmy 360 000 Kč, manželka s příjmy 108 000 Kč a dvě děti. Jedná se o příjmy ze závislé činnosti.

Výpočet pro rok 2007

Společný ZD = 315 000 + 94 500 = 409 500 Kč

ZD na jednoho z manželů **204 750 Kč**

	Manžel	Manželka
Daň	30 428 Kč	30 428 Kč
Sleva na poplatníka	7 200 Kč	7 200 Kč
Daň po slevě	23 228 Kč	23 228 Kč
Daň. zvýhodnění	12 000 Kč	0 Kč
Zálohy na daň	38 112 Kč	4 176 Kč
<u>Daň. povinnost</u>	<u>- 26 884 Kč</u>	<u>19 052 Kč</u>

Během roku zaplatí rodina na zálohách na daň z příjmů celkem 42 288 Kč a při ročním zúčtování jim stát vrátí 7 832 Kč. Celkem tedy zaplatí 34 456 Kč.

Výpočet pro rok 2008

	Manžel	Manželka
Daň	72 900 Kč	21 870 Kč
Sleva na poplatníka	24 840 Kč	24 840 Kč
Daň po slevách	48 060 Kč	0 Kč
Daňové zvýhodnění	21 360 Kč	0 Kč
Záloha na daň	26 880 Kč	0 Kč
<u>Přeplatek na dani</u>	<u>180 Kč</u>	<u>0 Kč</u>

Během roku zaplatí daň z příjmu jen manžel a to ve výši 26 700 Kč, manželka díky vysoké slevě na poplatníka neodvádí žádnou zálohu na daň z příjmu. Z uvedeného vyplývá, že i když je institut SZM zrušen, rodiny neodvedou na dani z příjmu více peněz.

Nicméně je zde jedna skupina manželství s dětmi, která bude oproti roku 2007 znevýhodněna. Týká se to těch manželství, kde jeden z nich pobírá invalidní důchod a nemá zdanitelné příjmy. Tento důchod bývá zpravidla větší než 38 040 Kč ročně, takže druhý z manželů si nebude moci uplatnit slevu na dani, která by jinak činila 24 840 Kč.

9.2 Zhodnocení příjmů podnikatelů

Pro podnikatele znamená daňová reforma nezahrnovat sociální a zdravotní pojištění do daňově uznatelných nákladů. Jak je výhodná či nevýhodná daňová reforma pro podnikatele nám ukáží dva následující příklady. První je záměrně s vysokým základem daně a druhý naopak se základem daně, který podléhá 12ti procentní dani pro rok 2007.

Dále je zrušen minimální základ daně, který odbourává psychické bariéry, a napomáhá ke zjednodušení podnikatelského prostředí.

9.2.1 Příklad s vysoce příjmovým živnostníkem

Drobný živnostník zahájil v letošním roce svoji podnikatelskou činnost a dosáhl během roku příjmů ve výši 800 000 Kč. Výdaje uplatňuje paušálem (50 % - nejčastěji využívaný paušál u většiny živností), čili výdaje činí 400 000 Kč. Zálohy na sociální i zdravotní pojištění platí během roku v minimální výši (v dalších letech bude platit již dle výsledků za rok 2007). Minimální částka sociálního pojištění je 1 713 Kč (včetně nemocenského připojištění) a zdravotního pojištění 1 360 Kč. Za rok na sociálním pojištění odvede na zálohách 20 556 Kč a na zdravotním pojištění částku 16 320 Kč, celkem tedy 34 212 Kč.

Výpočet pro rok 2007

Zjištění daňové povinnosti

Příjmy	800 000 Kč
Výdaje	400 000 Kč
Sociální pojištění	20 556 Kč
Zdravotní pojištění	16 320 Kč
ZD	363 124 Kč
Daň	71 420 Kč
Sleva na poplatníka	7 200 Kč
Daň po slevách	64 220 Kč

Výsledná daňová povinnost 64 220 Kč

Zjištění případných doplatků na sociálním pojištění

363 124 * 0,5 = 181 562 Kč

Sociální pojištění za celý rok   181 562 * 0,34 = 61 732 Kč

Zbývá doplatit   61 732 Kč – 20 556 Kč = **41 176 Kč**

Zjištění případných doplatků na zdravotním pojištění

363 124 * 0,5 = 181 562 Kč

Zdravotní pojištění za celý rok   181 562 * 0,135 = 24 511 Kč

Zbývá doplatit   24 511 Kč – 16 320 Kč = **8 191 Kč**

Celkově poplatník doplatí na sociálním a zdravotním pojištění 49 367 Kč. Tedy za rok zaplatí na pojištění celkem 86 243 Kč.

Výpočet pro rok 2008

Zjištění daňové povinnosti

Příjmy   800 000 Kč

Výdaje   400 000 Kč

Sociální pojištění   68 000 Kč

Zdravotní pojištění   27 000 Kč

ZD   400 000 Kč

Daň   60 000 Kč

Sleva na poplatníka   24 840 Kč

Daň po slevách   35 160 Kč

Výsledná daňová povinnost 35 160 Kč

Zjištění případných doplatků na sociálním pojištění

$$400\,000 * 0,5 = \underline{200\,000\text{ Kč}}$$

$$\text{Sociální pojištění za celý rok} \quad 200\,000 * 0,34 = \underline{68\,000\text{ Kč}}$$

Zjištění případných doplatků na zdravotním pojištění

$$400\,000 * 0,5 = \underline{200\,000\text{ Kč}}$$

$$\text{Zdravotní pojištění za celý rok} \quad 200\,000 * 0,135 = \underline{27\,000\text{ Kč}}$$

Poplatník zaplatí na sociálním a zdravotním pojištění celkem 95 000 Kč.

Zhodnocení

Živnostníci v příštím roce odvedou na sociálním a zdravotním pojištění podstatně více než v letošním roce, v uvedeném příkladě jde o částku 8 757 Kč. Naopak na dani z příjmů odvedou živnostníci v uvedeném příkladě méně, a to až o 29 060 Kč. Tento značný rozdíl je dán změnou sazby ve výši 15 %, kdežto v roce 2007 je pro danou situaci progresivně klouzavá sazba 32 %.

9.2.2 Příklad s nízkou příjmovým poplatníkem

Drobný živnostník zahájil v letošním roce svoji podnikatelskou činnost a dosáhl během roku příjmů ve výši 220 000 Kč. Výdaje uplatňuje paušálem (50 %), čili výdaje činí 110 000 Kč. Zálohy na sociální i zdravotní pojištění platí během roku v minimální výši (v dalších letech bude platit již dle výsledků za rok 2007).

Výpočet pro rok 2007

Zjištění daňové povinnosti

Příjmy	220 000 Kč
Výdaje	110 000 Kč
Sociální pojištění	20 556 Kč
Zdravotní pojištění	16 320 Kč

ZD	73 124 Kč
Daň	8 775 Kč
Sleva na poplatníka	7 200 Kč
Daň po slevách	1 575 Kč
<u>Výsledná daňová povinnost</u>	<u>14 496 Kč</u>

Zjištění případných doplatků na sociálním pojištění

73 124 * 0,5 = 36 562 Kč

Sociální pojištění za celý rok   36 562 * 0,34 = 12 432 Kč

Zbývá doplatit **0 Kč**

Zjištění případných doplatků na zdravotním pojištění

73 124 * 0,5 = 36 562 Kč

Zdravotní pojištění za celý rok   73 124 * 0,135 = 9 872 Kč

Zbývá doplatit **0 Kč**

Výpočet pro rok 2008

Zjištění daňové povinnosti

Příjmy	220 000 Kč
Výdaje	110 000 Kč
Sociální pojištění	22 008 Kč
Zdravotní pojištění	17 472 Kč
ZD	110 000 Kč
Daň	16 500 Kč
Sleva na poplatníka	24 840 Kč
Daň po slevách	0 Kč
<u>Výsledná daňová povinnost</u>	<u>0 Kč</u>

Zjištění případných doplatků na sociálním pojištění

100 000 * 0,5 = 50 000 Kč

Sociální pojištění za celý rok   50 000 * 0,34 = 17 000 Kč

Zbývá doplatit   **0 Kč**

Zjištění případných doplatků na zdravotním pojištění

100 000 * 0,5 = 50 000 Kč

Zdravotní pojištění za celý rok   50 000 * 0,135 = 6 750 Kč

Zbývá doplatit   **0 Kč**

Zhodnocení

Díky zrušení institutu stanovení minimálního základu daně je na tom poplatník v uvedeném příkladě lépe v roce 2008, protože nemusí povinně odevzdávat daň z minimálního základu daně.

9.2.3 Příjmy autorů

Příjmy autorů za příspěvky do novin, časopisů, rozhlasu nebo televize plynoucí ze zdrojů na území ČR jsou součástí příjmů z podnikání, pokud jejich úhrnná částka za kalendářní měsíc od téhož plátce přesáhne 7 000 Kč.

9.2.4 Souhrnný příklad

Poplatník měl v roce 2006 příjmy ze závislé činnosti ve výši 168 000 Kč, kdy pobíral měsíčně mzdu ve výši 14 000 Kč. Dále měl příjmy z živnosti ve výši 180 000 Kč a uplatňoval výdaje paušálem.

V roce 2007 měl měsíční příjem 15 000 Kč, tedy jeho roční příjem ze závislé činnosti činil 180 000 Kč. Z podnikání měl příjem ve výši 200 000 Kč a opět uplatňoval výdaje paušálem. Dále napsal 3 novinové články, za lednový článek obdržel 5 000 Kč, za březnový 2 000 Kč a za říjnový 8 000 Kč. Dále uplatňuje daňové zvýhodnění na 1

Nezd. část ZD	12 000 Kč
2. ZD	339 000 Kč
Daň	50 850 Kč
Sleva na poplatníka	24 840 Kč
Daň po slevách	26 010 Kč
Daňové zvýhodnění	10 680 Kč
Zálohy na daň	930 Kč
<u>Daňová povinnost</u>	<u>14 400 Kč</u>

Zhodnocení

Výsledná daňová povinnost včetně aplikace daňové reformy je v daném příkladě nižší o 7 025 Kč. Daňová reforma z pohledu daně z příjmů je výhodná i pro poplatníky s příjmy jak ze závislé činnosti, tak i pro příjmy z podnikání.

10 Zhodnocení přínosů daňové reformy

Tato kapitola úzce navazuje na předchozí výpočty, z kterých celkově hodnotí klady i zápory daňové reformy. Je záměrně rozdělena na dvě části pro fyzické osoby – zaměstnance a fyzické osoby – podnikatele.

10.1 Přínosy daňové reformy pro FO – zaměstnance

Daňová reforma je pozitivní zejména pro zaměstnance, kteří jsou vysoce placení. Tento fakt je dán jak jednotnou sazbou daně, tak i nově zavedeným stropem na zaplacené sociální a zdravotní pojištění. Pokud zaměstnanec dosáhne tohoto stropu, pak do konce kalendářního roku nebude ze svého platu odvádět toto povinné pojištění. Pokud by přestoupil do jiného zaměstnání, pak bude odvádět dále bez ohledu na to, že tento strop překročil, ale na konci roku se provede vyrovnání a stát mu přeplatek na zaplaceném pojištění vrátí.

Pro většinu zaměstnanců, kteří se pohybují okolo a těsně nad hodnotou průměrné mzdy, nemá nová daňová reforma téměř žádný význam, jejich přílepení se pohybuje v desítkách Kč. Ale i pro zaměstnance, kteří mají mzdu do 35 000 Kč, je zvýšení čisté mzdy do 500 Kč.

Pro rodiny s dětmi se zrušil oblíbený institut SZM z důvodů rovné sazby, kdy by již neměl smysl. Většina rodin na tom bude lépe než při SZM, o kolik, to opět záleží na výši mzdy.

10.1.1 Zápory daňové reformy

Jedna skupina rodin na tom bude hůře, a to konkrétně, pokud bude jeden z rodičů pobírat invalidní důchod, který je zpravidla vyšší než 38 040 Kč ročně a nemá zdanitelné příjmy, protože si nebude moci uplatnit roční slevu na dani na manžela či manželku bez příjmů. Ministerstvo financí proto zvažuje tento stav napravit návrhem zákonné změny, a to nejspíše formou výraznějšího zvýšení limitu vlastních příjmů tak, aby bylo možno v převážné většině manželů uplatnit slevu na dani ve výši 24 840 Kč i na manžela bez zdanitelných příjmů. [4]

Hůře na tom budou zaměstnanci, kteří mají hlavní pracovní poměr a vedlejší, kde již nemohou mít podepsané prohlášení k dani. Z tohoto vedlejšího příjmu budou odvádět větší daň než v roce 2007, a tím budou mít menší čistý výdělek.

10.2 Přínosy daňové reformy pro podnikatele

Cílem daňové reformy pro podnikatele bylo zjednodušení podnikatelského prostředí. Tento cíl je dosažen zrušením institutu minimálního základu daně, kdy i živnostník vykazující ztrátu musí odvést minimální daň z příjmů. Díky tomuto zrušení se odbourala možná psychická bariéra začínajícího podnikatele.

Jednotná sazba daně je sice vyšší než nejnižší sazba u dřívějšího progresivního zdanění, ale toto zdánlivé znevýhodnění je vyrovnáno zvýšením slev. Poplatník s příjmy do 121 200 Kč bude na tom od ledna 2008 také lépe. Dalším zrušeným institutem je možnost výpočtu daně z příjmů dosažených za více zdaňovacích období. Vzhledem k jednotné lineární sazbě by byl zcela nadbytečným.

10.2.1 Zápory daňové reformy

Povinné sociální a zdravotní pojištění si již nemůže dát podnikatel do nákladů a tím se mu zvýší základ daně. Polovina tohoto základu daně je pak využívána pro výpočet povinného sociálního a zdravotního pojištění, proto zaplatí podnikatelé v letošním roce více na sociální a zdravotním pojištění. Zvýšení základu daně nemá vliv na zvýšení povinnosti daně z příjmů především proto, že je kompenzován zvýšením základní slevy na poplatníka a rovnou sazbou daně.

11 Návrhy na zlepšení

Návrhy na zlepšení jsou určeny pro většinu zaměstnanců, nejen pro ty, kteří mají vysoké výdělky a jsou ekonomicky aktivními důchodci. Dalším pro koho jsou návrhy na zlepšení určeny je pro podnikatele.

11.1 Návrhy na zlepšení pro zaměstnance

Většina zaměstnanců nepocituje na své výplatní pásce buď žádný rozdíl oproti minulému roku nebo minimální rozdíl. Z tohoto usuzují, že daňová reforma byla spíše zátěží pro většinu zaměstnavatelů, kteří museli vynaložit dodatečné náklady na zaučení nového systému zdanění.

Pokud chtějí zákonodárci zvýšit disponibilní prostředky zaměstnancům, měli by vymyslet takovou daňovou reformu, která by byla prospěšná pro většinu zaměstnanců a ne jak je tomu u této reformy - pro menšinu obyvatel.

11.1.1 Konkrétní návrh na zlepšení

Rovná daň je dobrým řešením než tabulkový systém progresivně klouzavé sazby, který je pro „nováčky“ těžší. Ale rovná daň z hrubé mzdy a ne ze „superhrubé“ mzdy.

Myslím si, že pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, a pojistné na všeobecné zdravotní pojištění by neměli být zdaňovány daní z příjmů. Pojistné sice není daň, ale z důvodu, že je to povinná platba, je tak veřejností chápána jako další daň ze mzdy. Z tohoto důvodu je trošku nelogické, aby bylo pojistné nejdříve zdaněno daní z příjmů a následně odvedeno.

Návrhem je jednotná sazba daně ve výši 17 % z hrubé mzdy, která je vyšší než 15 %, z důvodů dostatku finančních prostředků ve státním rozpočtu.. Toto zjednodušení by mělo přispět k zamezení chybám a následně špatným odvodům zálohy na daň. Tím by zůstaly zrušené instituty, kterými jsou společné zdanění manželů, zrušení možnosti výpočtu daně z příjmů dosažených za více zdaňovacích období, zrušení samostatného základu daně.

Zrušení minimálního základu daně bych ponechala, protože tento institut způsoboval, že poplatník byl povinen uhradit určitou výši daně i v případě, že jeho skutečně dosažený základ tomu vůbec neodpovídal. Tímto opatření i zmizela možná psychická bariéra, která odrazovala poplatníky zahájit podnikání či v podnikání pokračovat právě z důvodů nejistoty, zda uspějí natolik, aby dosáhli takových výsledků.

Možnosti uplatnění slev na dani bych ponechala v poměrné výši ke zdanění, tak aby to vyhovovalo danému zdanění. Konkrétně musí být slevy na dani nižší než jsou současné a naopak vyšší než z roku 2007. Návrhy slev jsou uvedeny v tabulce č. 4.

Strop na zaplacené sociální a zdravotní pojištění bych ponechala. Důvodem je, že tyto zaměstnanci odvádí ze své mzdy značné částky. Čím je vyšší výdělek, tím je i vyšší pojistné a daň z příjmů.

Sleva na	Rok 2007	Navrhovaná sleva
Poplatníka	7 200 Kč	14 400 Kč
Důchodce	0 Kč	14 400 Kč
Druhého z manželů bez příjmů	4 200 Kč	8 400 Kč
Poživatele část. invalidního důchodu	1 500 Kč	3 000 Kč
Poživatele plného invalidního důchodu	3 000 Kč	6 000 Kč
Držitele průkazu ZTP/P	9 600 Kč	19 200 Kč
Studujícího	2 400 Kč	4 800 Kč
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000 Kč	12 000 Kč

Tab. 4: Navrhované slevy na dani

11.1.2 Návrh na zlepšení pro podnikatele

Konkrétní návrh pro podnikatele je výhodný v možnosti zahrnutí sociálního a zdravotního pojištění do daňově uznatelných nákladů..

11.1.3 Porovnání návrhu s loňským rokem

Návrh na zlepšení v bodech:

- rovná daň ve výši 17 % z hrubé mzdy,
- strop na zaplacené sociální a zdravotní pojištění,
- sociální a zdravotní pojištění nepodléhá dani z příjmů,
- sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnavatel jsou daňově uznatelným nákladem,
- možnost uplatnění slevy pro aktivní důchodce,
- zrušení společného zdanění manželů,
- zrušení možnosti výpočtu daně z příjmů dosažených za více zdaňovacích období,
- zrušení minimálního základu daně.

Jednotná sazba daně ve výši 17 % při zvýšení slev na dani oproti roku 2007 způsobí výraznější zvýšení už pro výdělek nad průměrnou mzdou. Myslím si, že tento systém by více motivoval, protože čím větší by byl výdělek, tím vyšší by byl i rozdíl v čisté mzdě. V tabulce č. 5 je porovnání loňského roku s navrhovaným řešením a v posledním sloupci je uveden rozdíl letošní daňové reformy a rokem 2007.

Hrubá mzda	Rok 2007	Návrh	Rozdíl návrhu a 2007	Rozdíl 2008 a 2007
8 000 Kč	6 760 Kč	7 000 Kč	240 Kč	240 Kč
10 000 Kč	8 294 Kč	8 471 Kč	177 Kč	456 Kč
12 000 Kč	9 812 Kč	9 915 Kč	103 Kč	328 Kč
15 000 Kč	11 924 Kč	12 098 Kč	174 Kč	226 Kč
18 000 Kč	14 055 Kč	14 281 Kč	226 Kč	120 Kč
20 000 Kč	15 482 Kč	15 729 Kč	247 Kč	38 Kč
23 000 Kč	17 474 Kč	17 908 Kč	434 Kč	56 Kč
25 000 Kč	18 799 Kč	19 369 Kč	570 Kč	76 Kč
30 000 Kč	22 074 Kč	22 996 Kč	922 Kč	156 Kč
35 000 Kč	25 132 Kč	26 623 Kč	1 491 Kč	468 Kč
40 000 Kč	28 131 Kč	30 250 Kč	2 119 Kč	839 Kč
50 000 Kč	34 065 Kč	37 521 Kč	3 456 Kč	1 630 Kč

60 000 Kč	40 031 Kč	44 775 Kč	4 744 Kč	2 374 Kč
80 000 Kč	51 931 Kč	59 300 Kč	7 369 Kč	3 939 Kč
100 000 Kč	63 831 Kč	73 825 Kč	9 994 Kč	5 489 Kč
150 000 Kč	93 565 Kč	110 146 Kč	16 581 Kč	9 380 Kč

Tab. 5: Porovnání hrubé mzdy včetně návrhu

Závěr

Daňová reforma je přínosem zejména pro zaměstnance, kteří jsou kvalifikovaní a vysoce placení. Tento fakt je dán jak jednotnou sazbou daně, tak i nově zavedeným stropem na zaplacené sociální a zdravotní pojištění. Pokud zaměstnanec dosáhne tohoto stropu, pak do konce kalendářního roku nebude ze svého platu odvádět toto povinné pojištění. Pokud by přestoupil do jiného zaměstnání, pak bude odvádět dále bez ohledu na to, že tento strop již překročil, ale na konci roku se provede vyrovnání a stát mu přeplatek na zaplaceném pojištění vrátí.

Pro většinu zaměstnanců, kteří se pohybují okolo a těsně nad hodnotou průměrné mzdy, nemá nová daňová reforma téměř žádný význam, jejich přílepení se pohybuje v desítkách Kč. Ale i pro zaměstnance, kteří mají mzdu do 35 000 Kč, je zvýšení jejich čisté mzdy do 500 Kč.

Pro rodiny s dětmi se zrušil oblíbený institut společné zdanění manželů (SZM) z důvodů rovné sazby daně, kdy by již neměl smysl. Většina rodin na tom bude lépe než při SZM, o kolik, to záleží na výši mzdy.

Dále je reforma prospěšná pro ekonomicky aktivní důchodce, kteří si od ledna 2008 budou moci uplatnit měsíční slevu na dani ve výši 2 070 Kč.

Pro podnikatele je její přínos v zrušení minimálního základu daně, kdy i živnostník vykazující ztrátu musí odvést minimální daň z příjmů. Díky tomuto zrušení se odbourala možná psychická bariéra začínajícího podnikatele.

Jednotná sazba daně je sice vyšší než nejnižší sazba u dřívějšího progresivního zdanění, ale toto zdánlivé znevýhodnění je vyrovnáno zvýšením slev. Dalším zrušeným institutem je možnost výpočtu daně z příjmů dosažených za více zdaňovacích období, který by byl vzhledem k jednotné lineární sazbě zcela nadbytečným.

Vlastním návrhem řešení bylo vymyslet takovou daňovou reformu, aby byla prospěšná pro větší okruh zaměstnanců než jen pro vysoce výdělečné zaměstnance a ekonomicky aktivní důchodce. Část návrhu je čerpána z kladů daňové reformy, a to konkrétně v zanechání stropu na zaplaceném sociálním a zdravotním pojištění, zrušení minimálního základu daně, možnosti uplatnění slevy na dani pro důchodce a v zanechání rovné daně, ale ve výši 17 % z hrubé mzdy.

K této jednotné sazbě daně jsem určila i pozměněné slevy na dani, tak aby dosahovaly výraznějšího přilepšení již výdělky pohybující se okolo průměrné mzdy. Myslím si, že tento způsob výpočtu daně je i motivující pro zaměstnance, aby se snažili dosáhnout co nejvyšší mzdy, protože zdanění je nastaveno tak, že čím vyšší mzda, tím větší rozdíl v čisté mzdě oproti roku 2007.

Dalším bodem návrhu na zlepšení je zahrnovat pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na všeobecné zdravotní pojištění do daňově uznatelných nákladů. To znamená, že se nebude navyšovat mzda o 35 % zaplaceného pojistného zaměstnavatelem za zaměstnance, a dále základ daně bude snížený o částky odpovídající uhrazenému sociálnímu a zdravotnímu pojištění během zdaňovacího období.

Seznam použité literatury

Monografie

- [1] DĚDIČ, J., ŠVARC, Z. a kol.: *Učebnice práva pro ekonomy.* Praha : Prospektrum. 1994. ISBN 80-85431-95-5. s. 727
- [2] DVOŘÁKOVÁ, Lilia. *Daně I.* Praha : Bilance, 1991. 251 s.
- [3] HRSTKOVÁ DUBŠEKOVÁ L.: *Správa daní a poplatků.* 1. vyd. CERM, 2006. 97 s. ISBN 80-214-3218-7
- [4] MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony : úplná znění platná k 1.1.2008.* 16. vyd. Praha : Grada, 2008. ISBN 978-80-2. s. 3-4.
- [5] POLÁK, M. *Daň z příjmu fyzických osob.* 2006. 80 s. ISBN 80-214-3265-9
- [6] ÚZ – úplné znění : *Daně z příjmů 2008.* Sagit. 2008. 256 s. ISBN 978-80-7208-642-9
- [7] ÚZ – úplné znění : *Správa daní a poplatků.* Sagit. 2007. 176 s. ISBN 978-80-7208-615-3
- [8] VYBÍHAL, Václav. *Zdaňování příjmů fyzických osob 2006 : praktický průvodce.* Praha : Grada, 2006. 214 s. ISBN 80-247-1577-5 .

Novinové články

- [9] GOLA, Petr. Na dani z příjmu ušetříme, někdo však minimálně. *Měšec* [online]. 2007 [cit. 2008-02-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesec.cz/clanky/na-dani-z-prijmu-usetrime-kdo-vsak-minimane/>>
- [10] GOLA, Petr. Sociální pojištění se živnostníkům v příštím roce prodraží. *Měšec* [online]. 2007 [cit. 2008-02-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesec.cz/clanky/socialni-pojisteni-se-zivnostnikum-prodrazi/>>

Internetové stránky

- [11] *Český statistický úřad* [online]. 2008 [cit. 2008-03-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/p/3106-07>>.

[12] *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2008 [cit. 2008-02-20]. Dostupný z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ek_rvf_kompletni_material.html>.

Ostatní

[13] MARTINOVIČOVÁ, Dana. Živnostenský zákon : 1. část. [s.l.], 2007. 30 s. Power Point. Přednáška.

Seznam tabulek

Tab. 1: Slevy na dani a daňové zvýhodnění na děti.....	46
Tab. 2: Porovnání hrubé mzdy.....	47
Tab. 3: Porovnání zvýhodnění pro starobní důchodce.....	48
Tab. 4: Navrhované slevy na dani.....	61
Tab. 5: Porovnání hrubé mzdy včetně návrhu	63
Tab. 6: Termíny pro podání daňového přiznání.....	71

Seznam příloh

Příloha č. 1: Termíny pro podání daňového přiznání

	Stanovený termín (nejpozději do)	Charakteristika poplatníka a podmínek pro uplatnění termínu pro podání přiznání k dani
1)	3 měsíce po uplynutí zdaňovacího období	Všichni poplatníci, kteří nemohou uplatnit pozdější termín
2)	6 měsíců po uplynutí zdaňovacího období	<ul style="list-style-type: none"> - poplatník s povinností mít účetní závěrku ověřenou auditorem - poplatník, jehož přiznání podává a zpracovává „daňový poradce“ (advokát a daňový poradce) - poplatník (1), jemuž správce daně prodloužil termín podání o 3 měsíce
3)	9 měsíců po uplynutí zdaňovacího období	<ul style="list-style-type: none"> - poplatník (2) s povinností mít účetní závěrku ověřenou auditorem, nebo - poplatník, jemuž přiznání zpracovává a předkládá daňový poradce a správce daně mu navíc prodloužil termín pro podání přiznání o 3 měsíce
4)	10 měsíců po uplynutí zdaňovacího období	Poplatník (1) nebo (2), pokud jsou součástí zdaňovaných příjmů uvedených v přiznání jsou i příjmy zdaňované v zahraničí na základě daňového přiznání a správce daně mu prodloužil termín pro podání přiznání až na 10 měsíců po uplynutí zdaňovacího období (§ 40 odst. 6 ZDP)
5)	6 měsíců od úmrtí poplatníka	Právní nástupce (s výjimkou právního nástupnictví státu) zemřelého poplatníka
6)	Do 3 měsíců po ustanovení	Zmocněnec ustanovený správcem daně
7)	Do konce následujícího měsíce	<ul style="list-style-type: none"> - právní nástupce nebo orgán, který rozhodl o zániku daňového subjektu bez likvidace - daňový subjekt každoročně v případě likvidace - daňový subjekt při ukončení činnosti - likvidátor po skončení likvidace - poplatník po uplynutí zdaňovacího období, ve kterém došlo k prohlášení konkurzu, ke zrušení konkurzu nebo k prohlášení a současně ke zrušení konkurzu
8)	Do 30 dnů	Poplatník při prohlášení konkurzu

Tab. 6: Termíny pro podání daňového přiznání

Zdroj: VYBÍHAL, Václav. Zdaňování příjmů fyzických osob 2006.